ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻ ՀԱՏՈՒԿ ԹՈՂԹԱԿԱՆ

Երեքշաբթի, 24 մարտի 1886

ՎԵՐՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

Մի որ և է ազգ, իւրաքանչիւր ժողովուրդ ունի իւր վերին պատճառները, որոնք ստիպում են նրան ընթանալ այս կամ այն ուղղութեամբ, որոնք ազդում են նրա ներքին և արտաքին քաղաքականութեան վրայ, որոնք ստեղծում են նրա ներկայ դրութիւնը, որոնք պատրաստում են նրա ապագան։ Ուսումնասիրել այդ պատճառները, նշանակում է ճանաչել ազգի ոգին, նրա ձգտումները, նրա ապագայ ճանապարհները։

Ֆրանսիայի ներկայ դրութիւնը, նրա ներքին և արտաքին քաղաքականութիւնը, նրա ներկայ կառավարութեան ընթացքը, նրա ապագայ ուղղութիւնը, ամենից առաջ պատճառներ ունի Ֆրանսիայի պատմութեան մէջ։ Ֆրանսիայի ներկայ դրութիւնը, նրա ներկայ կառավարութեան ընթացքը, նրա ապագայ ուղղութիւնը, ամենից առաջ պատճառներ ունի Ֆրանսիայի պատմութեան մէջ։ Ֆրանսիայի ներկայ դրութիւնը, նրա ներկայ կառավարութեան ընթացքը, նրա ապագայ ուղղութիւնը, ամենից առաջ պատճառներ ունի Ֆրանսիայի պատմութեան մէջ։

ԵՐԵՎԱՆ 14-ն յուլիսի—փետրվարի 1886 թ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆ

Ամսագիր

Հրատարակվում է ամեն ամսի 1-ին և 15-ին

---

1) Ինչպիսի՞ վերաբերմունք պետք է ունենան հայ ուսումնարանները դեպի հայ ժողովրդական երգերը և ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն նրանց վրա։

2) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական խաղերի վրա։

3) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական պարերի վրա։

4) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական հանելուկների վրա։

5) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական առածների վրա։

6) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական ասացվածքների վրա։

7) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական հեքիաթների վրա։

8) Ինչպիսի՞ կազմություն պետք է ունենան հայ ուսումնարանները։

9) Ինչպես պետք է դասավանդվեն հայ ուսումնարաններում հայ ժողովրդական երգերը, խաղերը, պարերը, հանելուկները, առածները, ասացվածքները և հեքիաթները։

10) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների վրա։

11) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հրատարակության վրա։

12) Ինչպիսի՞ միջոցներ պետք է ձեռնարկեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուներ հրատարակելու համար։

13) Ընդհանրապես հայ ուսումնարանները ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների վրա։

14) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

15) Ընդհանրապես հայ ուսումնարանները ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

16) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

17) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

18) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

19) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆ

Ամսագիր

Հրատարակվում է ամեն ամսի 1-ին և 15-ին

---

1) Ինչպիսի՞ վերաբերմունք պետք է ունենան հայ ուսումնարանները դեպի հայ ժողովրդական երգերը և ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն նրանց վրա։

2) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական խաղերի վրա։

3) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական պարերի վրա։

4) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական հանելուկների վրա։

5) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական առածների վրա։

6) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական ասացվածքների վրա։

7) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական հեքիաթների վրա։

8) Ինչպիսի՞ կազմություն պետք է ունենան հայ ուսումնարանները։

9) Ինչպես պետք է դասավանդվեն հայ ուսումնարաններում հայ ժողովրդական երգերը, խաղերը, պարերը, հանելուկները, առածները, ասացվածքները և հեքիաթները։

10) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների վրա։

11) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հրատարակության վրա։

12) Ինչպիսի՞ միջոցներ պետք է ձեռնարկեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուներ հրատարակելու համար։

13) Ընդհանրապես հայ ուսումնարանները ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների վրա։

14) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

15) Ընդհանրապես հայ ուսումնարանները ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

16) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

17) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

18) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

19) Ինչպիսի՞ ուշադրություն պետք է դարձնեն հայ ուսումնարանները հայ ժողովրդական երգերի, խաղերի, պարերի, հանելուկների, առածների, ասացվածքների և հեքիաթների ժողովածուների հեղինակների վրա։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Ասորեստանի Ազգային Ընդհանուր Ժողովը

Ասորեստանի Ազգային Ընդհանուր Ժողովի նախագահ Ա. Ա. Ռաբբաթ Մելքոնյանը հետևյալ նամակը գրել է Ասորեստանի Ազգային Ընդհանուր Ժողովի անդամ Ա. Ա. Ռաբբաթ Ղազարյանին.

«

թէ մինչ որ աստիճան զարգացած է յունական պետական անձի մէջ բարեկամութեան զղացմունքը։ Դեռ Բրիտաւարդ հասակում, մի անգամ Դեվլիանիսը անգլիական չոգենաւով, իւր հաւատարիմ շան հետ գնում էր Պիրէէից դէպի Կ. Պօլիս։ Ահագին ալիքը յափշտակեց խեղճ կենդանուն և նետեց նրան դէպի ծովը։ Դեվլիանիսը իսկոյն դիմեց նաւապետին, առաջարկեց նրան ահագին գումար, միայն թէ ազատէ շանը։ Բրիտանացին չհամաձայնուեցաւ և ասաց։ «Մեր կանոններով, մենք չոգենաւը կը կանգնացնենք միայն այն ժամանակ, երբ ջրի մէջ մարդ է ընկնում»։ «Լաւ»,— լակոնական կերպով պատասխանեց Բրիտաւարդ յոյնը և առանց այլև այլաբանեան նետեց իրեն ջուրը։ Այս տեսնելով նաւապետը, սիրտ ուեցաւ կանգնեցնելու չոգենաւը և ազատելու, ինչպէս Դեվլիանիսին, նոյնպէս և նրա հաւատարիմ շանը։

***

Օտարազգի լրագիրները հաղորդում են, թէ մօտերումս չինական կայսրը այցելեց չինական կայսերական առևտրի դամբարանները։ Նրան ուղեկցողների թիւը հասնում էր մօտ 20 հազար հոգու։ «Երկնքի որդին» (այսպէս են կոչվում չինական կայսրները) ճանապարհորդեց պատկարագով (նաւ), որ տանում էին 16 հոգի, և որի կողքերում գտնուած ընդարձակ ապակէ պատուհաններից կարելի էր տեսնել ջահիլ կայսրին։ Սվիտայի մէջ ուշադրութիւն էին դարձնում իրենց վերայ տասներեք մինիստրները, որոնք նոյնպէս իրաւունք ունէին ճանապարհորդելու պատկարագով։ Կայսեր անձնական թիկնապահները 50 հոգի հեծելազօրներ էին, որոնք գնում էին կայսեր պատկարագի յետևից և առաջից։ Համաձայն օրէնքի արգելուած էր ժողովրդին, այդ հանդէսը անցնելու ժամանակ ներկայ գտնուել և մանր գալ փողոցներում, բայց ժողովուրդը իրենց տների պատերի մէջ ծակեր էր չինել, որ տեսնեն իրենց ջահիլ կայսրին և խնամակալուհի-կայսրուհուն։ Երբ հանդէսը դուրս գնաց քաղաքից, յիշեալ արգելքը փոքր ինչ մեղմացրին և իրաւունք տուին գիւղացիներին ներկայ գտնուել հանդիսին միայն այն պայմանով, որ կայսրից 20 քայլ հեռու ծունկ խոնարհին։

***

Բաւարացիների թերահաւատութիւնը վերին աստիճանի զրզռուած լինելը հաստատւում է հետեւեալ փաստով, որ տեղի ունեցաւ Լուդվիկ Թազաւորի թաղման ժամանակ։ Երբ վերջացաւ թաղման ծիսակատարութիւնը, կայծակը սարսափելի կերպով հարուածեց ս. Միքայէլ եկեղեցուն, բայց չայրեց նրան։ Հարուածը այնքան սաստիկ էր, որ չատերը դղրդեցան գետնի վերայ, սակայն, ինչպէս հաղորդում է «Vaterland» լրագիրը, մարդկանցից և ոչ մինը չվնասուեցաւ։ Թաղման առիթիւ եկեղեցու չորս կողմը շրջապատող ժողովուրդը պանիկական և թերահաւատ երկիւղով փախաւ ու ցիր ու ցան եղաւ։ «Այսպէս էր,—ասում է, «Vaterland»ը այս երկրային դրամայի երկնային վերջը։

***

Մեզ գրում են հետեւեալ հետաքրքիր դէպքը։ Բարեկամներից մինը ուներ մի գեղեցիկ շուն, որ ցինկից քանի մի լակոտներ։ Այդ լակոտներից միայն մինը պահելով իւր մօտ, միւսներին հեռացրեց։ Քանի մի օրից յետոյ շունը կատ.ի անիւի տակ ընկնելով սաակեց՝ թողնելով իւր միակ լակոտին անխնամ։ Հարեւաններին պատկանող կատուներից մինը նոյնպէս լակոտներ ունենալով, աննդում էր որբացած շան լակոտին իւր սեփական կաթով։ Շան լակոտը առանց մի որևէ արգելքի ընդունում էր այդ կաթը։ Լակոտը բաւական մեծացաւ կատուի կաթով ներգործութիւնից։ Նամակագիրը ասում է. «Ես չափազանց հետաքրքրւում էի, թէ արդեօք չան լակոտի վերայ չի նկատուի կատուային յատկութիւններ—ես նկատում էի միայն, որ շունը միշտ կատուի մօտ էր գտնւում, նրա հետ չրջում, նրա հետ քնում էր և այլն։ Ես անընդհատ հետևում էի, բայց ափսոս որ կաթից կտրելը և չան սատակելը (որ առաջացել էր բարձր տեղից ցլխի վայր վայր ընկնելուց) մէկ եղաւ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

«ՆՈՐ-ԴԱՐ»-Ի ՀԱՏՈՒԿ ՀԱՂՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԻՑ

23 Յունիսի

ՍՕՖԻԱ. Կառավարութիւնը ազգային ժողովին առաջադրեց 30 միլիոն ֆրանկի ծախսերը դուրս տալու Յարբրօդի-Զակօրեշի ճանապարհը շինելու և Ռուշչուկի-Վարնայի ճանապարհը առնելու համար։

ՊԱՐԻԶ. Սենատը իւր հաւանութիւնը տուեց 1889-ին համաշխարհային հանդիսի բացման օրինագծին։

24 Յունիսի

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. Երէկ ազատուեցաւ Մեծ Իշխանուհի Ելիսավետա Մաւրիկիեվնան և ծնեց արու զաւակ, որը և անուանուեցաւ Իօաննէս։

ՖԼԵՆԴՈՍԿԱՆ երկրաչափական կառավարութիւնում եղած անկարգութիւնների դործի մասին Հէյլսինգֆօրսում կայացաւ առաջին խմբի դատավճիռը։ Սվեաբօրգեան երկրաչափական կառավարութեան կառավարիչ Բերնարդին վճռեցին զրկել բոլոր իրաւունքներից և աքսոր ուղարկել։ Յիշեալ կառավարութիւնում գտնուած դնդապետ Գալլերին և տեղական երկրաչափ, սպայ Շեֆբինին ուղարկել բնակուելու Տոմսկ նահանգում։ Գալլերի և Շեֆբինի վերաբերեալ, որոշուած է միջնորդել փոխելու յիշեալ պատիժը, արտաքսել պաշտօնից առաջինին զրկելով, իսկ երկրորդին առանց զրկելու աստիճանից։

ՎԵՆՆԱ. Երէկ, ռուսական դեսպանի և այտեղի գիտնական շրջանի բազմաթիւ ներկայացուցիչների ներկայութեամբ, կայացաւ ռուսական յայտնի բնագէտ Սբիխի թաղման հանդէսը։ Մարմինը այրելու համար կ'ուղարկուի Բօտա։

«ՆՈՐ-ԴԱՐ»-Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

—

Նոր-Նախիջևան։ Պ. Գ. Զ-ին. Ձեր թղթակցութիւնը նախընթաց համարում (№ 98) հրատարակուեցաւ ուսանող ստորագրութեամբ։ Ձեր 20-ին յունիսի նամակը ստացաւ խմբագրութիւնը յունիսի 24-ին։ Իզուր են մտածել այդ թղթակցութեան մասին հեռագիր քաշելու մեզ կորած ծախք կը լինէր։

Մեր կարծիքն եթէ ուղում էք իմանալ, այդ այն է, որ ամեն քան՝ ինչ որ հասարակական, ընդհանուրի՛ չահերին դէմ է, պէտք է հրապարակ հանել, որպէս զի ճչմարտութիւնը յայտնուի, ընդհանուրի դէմ զեղծումները դատապարտուին։

Փոյթ չէ, թէ դրանով անձնական թշնամիներ են ստեղծվում և ճչմարտութիւնը հրապարակ հանդը զըրպարվում, հալածվում, վնասվում է։ Առանց զրկանքների... կարելի չէ ճչմարտութեան մօտենալ։ Այդպէս է եղել միշտ, այդպէս էլ կը լինի այսուհետև։

—

Պ ա տ ա խ դ ր ս կ. Պ. Դ. Մ-ին. Սասունք «Ապօրինի Զաւակը»։ Ուղարկեցէք ձեր «Ճանապարհորդական տպաւորութիւնները»։ Ինչ ձև ուղում էք, տուէք ձեր աշխատութեանը, միայն թէ լինի ամփոփ և հետաքրքրելի և գրուած լինի թեթև ոճով։

Խմբագիր հրատարակիչ
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԴՆԱՑՔՆԵՐԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆԸ
«ԹԻՓԼԻՍ» ԿԱՅԱՐԱՆՈՒՄ.

Կառքեր, որոնք ճանապարհին գլուխ կարող կայարաններ ունին։

Թիֆլիսից դուրս են գալիս առաւօտեան 8 ժամին. Վլադիկաւկաս գալիս են երեկոյեան 5 ժ.—11 րոպ. և 6 ժ.—43 րոպ. մէջ։

Վլադիկաւկասից դուրս են գնում առաւօտեան 9 ժամին։ Թիֆլիս գալիս են երեկոյեան ժամի 4 և 44 րոպ. և 5 ժ.—25 րոպ. մէջ։

Ի նկատի ունենալով Պարսկահայոց մտաւոր և բարոյական յառաջդիմութիւնը, Ռաշտի ընթերցարանի վարչութիւնը խոնարհաբար խնդրում է յարգելի հեղինակներից թարգմանիչներից և այլ մասնաւոր անձանց, չխնայել իրենց արդիւնաւոր աշխատանքից մի մի օրինակ ուղարկել Բագու մեծապատիւ Պ. Դրիգոր Դիլդարեանցին՝ յօգուտ Ռաշտի հին գրադարանի ածման և զարգացման։

(Խ.) 3—2

Ցնծութիւն տալով իմ թոռնիկի ծննդեան առթիւ, ես ամենայն սրտով կը հաւատամ, որ ամեն մի ծնող, որ ունի հիւանդ երեխայ, կը ցանկանայ նրան առողջացնել։ Ես ուրախ եմ հաղորդել, որ իմ թոռնիկը ապրում է միայն Սկոտի դեղերով։ Ես ուրախ եմ հաղորդել, որ իմ թոռնիկը ապրում է միայն Սկոտի դեղերով։ Ես ուրախ եմ հաղորդել, որ իմ թոռնիկը ապրում է միայն Սկոտի դեղերով։